

- України. – 2001. – № 1. – С. 22-25.
3. Недогрєєва Л. Творча самореалізація студентської молоді / Л. С. Недогрєєва // Педагогічні науки. Неперервна освіта : проблеми, пошуки, перспективи : [зб. наук. праць]. – Суми : Сумський державний університет, 2007. – Частина 2. – С. 301-305.
 4. Сегеда Н. Сутність характеристики професійної самореалізації вчителя / Н. А. Сегеда // Теоретичні питання освіти та виховання : [зб. наук. праць]. – К. : Видавничий центр КДЛУ. – 2000. – Вип. 13. – С. 58-60.
 5. Современный словарь по педагогике / [сост. Е. С. Рапацевич]. – Мн. : Современное слово, 2001. – 928 с.

*Лідія Охріменко
(Полтава, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ЕТНОТРАДИЦІЙ У ПРОЕКТУВАННІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО КОСТЮМА

Дослідження етнотрадиції у проектуванні українського народного костюма, який сьогодні виступає головним чинником енокультури у контексті українського етнодизайну, займають важливе значення у проектуванні одягу сучасних дизайнерів, а також при фаховій підготовці майбутнього вчителя трудового навчання та технологій.

На сьогодні є безліч праць істориків, мистецтвознавців, етнологів, вчених, які досліджують український народний костюм. О. Косміна [3], Т. Ніколаєва [5] досліджували український костюм різних регіонів України. Т. Кара-Васильєва [2, с. 111-122] вивчала українську вишивку. Сьогодні питаннями українського костюма або його складовим присвячені праці Т. Титаренко, Є. Антоновича та інших учених.

Використання етнотрадицій у проектуванні українського костюма сьогодні є актуально і модно. Наприклад, під час проведенні параду «Полтава-вишивана», учасники одягають компоненти українського костюма, які сьогодні осучаснені. При їх виготовленні враховано етнотрадиції українського костюма: поєднанням елементів крою, чи декору народного строю з використанням сучасного проектування, моделювання, коструювання і технологією пошиття.

Український національний костюм став не лише атрибутом традиційної культури, а й показником приналежності до певного етносу.

Уперше до українського костюма звернулася інтелігенція кінця XIX століття, щоб ідентифікувати себе як національно свідомого громадянина українського народу.

Після того як Україна отримала незалежність, кожен прагнув залучити українські народні мотиви у проектування костюма, що набуло нового значення. Український костюм мав можливість переосмислити своє значення, своє етнокультурну спадщину. Тому у закладах вищої освіти, де готували дизайнерів, модельєрів, вчителів трудового навчання український костюм різних регіонів України став як об'єктом самовираження.

Якщо взяти до уваги проекти львівської арт-майстерні «Треті півні», на чолі з дизайнеркою Домінікою Дикою, яка поставила за мету зробити сучасну стилізацію українського костюма різних регіонів України, звертаючи уваги на старовинні зразки та архівні фотографії, то на них помітний акцент на етнотрадиції українського народу, його історію та красу [4].

Перевтілення традиційної народної вишивки, що є головною складовою українського костюма почали використовувати дизайнери, художники-авангардисти у проектуванні свої виробів.

Любов Чернікова першу колекцію пошила у 2009 році, через рік після закінчення університету. А у 2012 році вона вже відкрила власну крамницю в Івано-Франківську [1]. Вона у своєму одязі здійснює акцент на українські народні мотиви.

Часто вдягає гурти та наречених на весілля. У галереї «Бастіон» 2 квітня відбувся її модний показ, що мав назву «Висновок». На якому було представлено чотирнадцять жіночих і чотири чоловічі моделі верхнього вбрання.

Пальта та куртки пошиті з італійської вовняної тканини, прикрашені традиційними українськими орнаментами, а деякі – також натуральним каракулем.

16-17 листопада відбулася презентація нових новинок у Відні. Колекція «Exrectance» – святкові костюми та сукні, які ідеально підійдуть для віденських балів; серія вишиванок ручної роботи, орнаменти яких є авторською розробкою дизайнерки Любою Черніковою, а також колекції верхнього одягу – пальт та керсеток [6].

У Колекції «Жнива» представлені сучасні сорочки, костюми, блузи, жакети, сукні із поєднанням української вишивки [6].

Сьогодні безліч брендів, відомих дизайнерів, які під час створення своїх колекцій використовують українські мотиви, поєднуючи їх із своїми виробами. Наприклад, одяг бренду Victoria Gres – це інтелектуальний одяг. Українська дизайнерка вдало відчуває усі тенденції моди і вміє їх поєднувати з різними історичними епохами. Вікторія Гресь створює єдине ціле з старовинного мережива, вишивки та інших елементів декору із сучасними тканинами, до кожної одиниці речі вона підходить індивідуально.

Магазини із подібними виробами розташовані сьогодні по всій Україні, у який використані прийоми українського костюма й особливості їх декорування.

Свою зацікавленість до проектування українського костюма із використанням етнотрадицій проявляють і студенти факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Вони виготовляють жіночі і чоловічі сорочки, головні убори – вінки як із штучних квітів, так із бісеру, блузи, жіночі сукні.

Без уваги не можна залишити мистецтво відомих фотографів, які займаються втіленням етнотрадицій у сучасність. Так, наприклад Дмитро Перетрутов, у таких проектах як «Щирі. Спадщина», «Щирі. Свята», де взяли участь відомі зірки України, презентував своє бачення українського костюма різних регіонів.

Отже, застосовуючи етнотрадиції відбувається залучення традицій, звичаїв у проектуванні українського костюма. Нині етноодяг відповідає певним потребам сьогодення і користується великим попитом у сучасному суспільстві. Тому для того, щоб задовольнити потреби людства, модельєри, митці, дизайнери поглиблено досліджують національну культуру українського одягу.

ЛІТЕРАТУРА

1. 24 українських дизайнери, одяг яких носять за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://24tv.ua/24_ukrayinskih_dizayneri_odyag_yakih_nosyat_za_kordono_m_n602335 (дата звернення 16.02.2019). – назва з екрану.
2. Кара-Васильєва Т. Формування дизайну в Україні художниками авангарду / Т. Кара-Васильєва // Нариси з історії українського дизайну ХХ століття: зб. статей. К.: Фенікс, 2012. – С.111–122.
3. Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців. Т.І: Лісостеп та степ / О. Ю. Косміна. К : Балтія Друк, 2008. – 160 с.
4. Краса по-українськи від майстерні «Треті півні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uamodna.com/articles/krasa-po-ukrayinsjku-vid-maysterni-treti-pivni/> (дата звернення 16.02.2019). – назва з екрану.
5. Ніколаєва Т. О Історія українського костюма / Т. О. Ніколаєва. К.: Либідь, 1996. – 176 с.
6. Чернікова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://chernikova.com.ua/category/kolektsiyi/zhnyva/page/2/> (дата звернення 16.02.2019). – назва з екрану.